

Kako bomo poslovali v letu 1983

Spet smo zaključili eno poslovno leto. Leto 1982 je bilo leto zaostrenih gospodarskih razmer in lahko trdimo, da smo te zaostrene razmere občutili tudi v Alpini. To se je odražalo predvsem v deviznih problemih kot posledica nizkega odstotka razpolaganja z devizami, probleme pa smo imeli tudi z oskrbo z materiali. Ugotavljamo, da smo kljub tem težavam dosegli dobre količinske rezultate, saj smo izdelali 1.600.000 parov obutve, kar je 90.000 parov več kot je bilo planirano. Na drugi strani pa ti količinski rezultati niso dali najboljših finančnih učinkov, saj je na zmanjšanje finančnega rezultata vpliva-

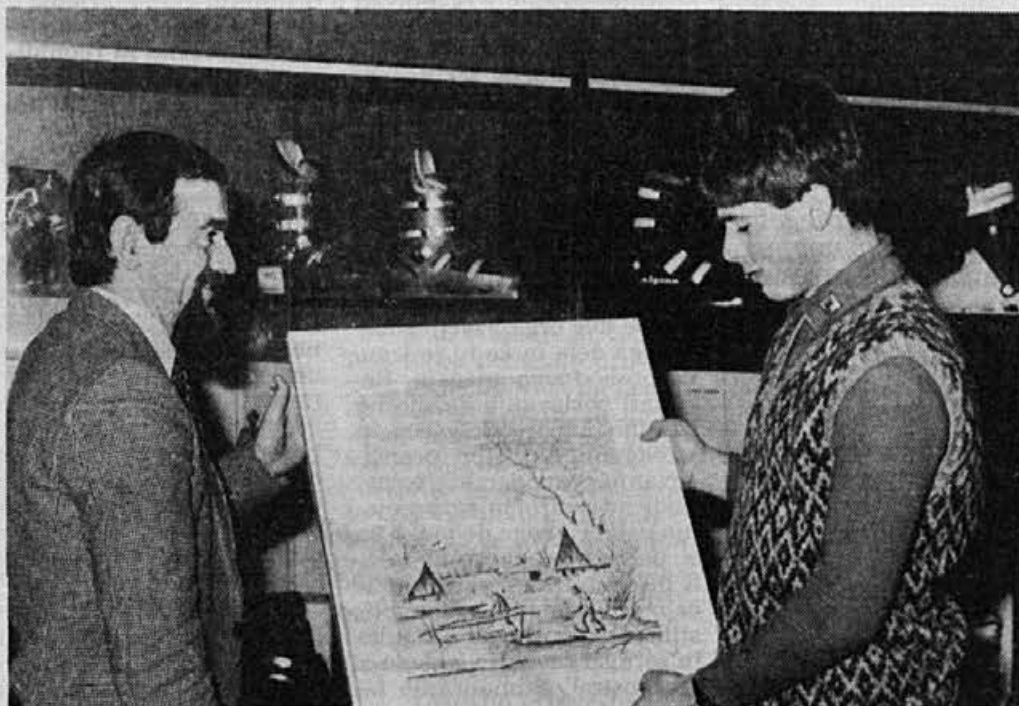
la cela vrsta dejavnikov. Lepe rezultate pa smo dosegli pri izvozu na konvertibilno področje, saj smo ta izvoz povečali za preko 30 %.

Doseženi rezultati v preteklem letu so prav gotovo dokaz, da smo sposobni poiskati še nekatere notranje rezerve, da smo sposobni bolje izkoristiti obstoječe zmogljivosti in da smo sposobni tudi povečevati zahodni izvoz, vendar pa prav gotovo morajo na drugi strani biti zagotovljeni določeni pogoji za take dosežke. V času pisanja tega sestavka, to je v zadnjih dneh decembra, nam na žalost ti pogoji, predvsem glede deviznega režima za leto 1983 še niso poznani... Zato v tem tre-

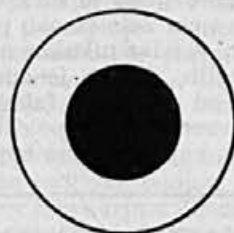
nutku še nimamo nobene jasne slike glede tega, kako bo v letu 1983 z uvozom materiala, z oskrbo domačega trga, devizno participacijo, itd.

Vemo, da smo si za leto 1983 v planu postavili zelo visoke cilje. Nameravamo povečati proizvodnjo z boljšim izkoriščanjem kapacitet, nameravamo bistveno povečati izvoz na konvertibilno področje, tako da bi v prihodnjem letu izvozili na konvertibilno področje kar polovico celotne proizvodnje. Za take dosežke je prav gotovo potrebno vložiti ogromno truda in ogromno dela na vseh področjih poslovanja v tovarni, začeni od raz-

(Nadaljevanje na 2. strani)

Spominsko darilo za prve točke Alpine v svetovnem pokalu

Investicije v TOZD Proizvodnja

Investicije in investicijsko vzdrževalna dela, ki smo jih opravili v letu 1982:

— investicija pri gradnji proizvodnega obrata Alpina Col je v glavnem zaključena. Odpraviti je bilo treba še pomanjkljivosti pri lokalnem odsevanju in kotlu za centralno ogrevanje.

— zgrajena je interna kanalizacija, ki je hkrati priključena na krajevno kanalizacijo oziroma na čistilno napravo,

— v glavnem je končana tudi preureditev kotlarne v Žireh. Vgrajena sta tudi dva manjša kotla na trda goriva, ki jih bomo vključevali v slučaju pomanjkanja mazuta.

— Obnovili smo kotlarno v proizvodnem obratu »ALPINA« Gorenja vas. Dobavljena in montirana sta dva nova kotla na trda goriva. Vgrajena sta tudi dva odpraševalca za saje, ki bosta predvidoma zmanjšala onesnaženost okolja.

— Asfaltiranje dvorišč in manipulacijskih poti je končano. Med izvajanjem del je bilo treba opraviti tudi nekatere nepredvidena dela, ki niso bila zajeta v predračunu. Zaradi tega so pri asfaltiranju nastali tudi nekoliko večji stroški.

— Skladiščna lopa s platojem je zgrajena in se že uporablja za skladiščenje raznih materialov za proizvodnjo.

Rajko ŠUBIC

dogovarjamo se - dogovorili smo se

Ob rob sklepov delavskih svetov

Delavski sveti TOZD, DSSS in DO so na zadnjih sejah v letu 1982 kot glavno točko obravnavali plane za leto 1983.

Ugotovljeno je bilo, da je plan sicer zelo visoko postavljen, vendar nikakor ne dosegljiv. Veliko je odvisno tudi od zunanjih faktorjev, predvsem od razpoložljivih deviz, kajti največja bojazen

je, da ne bomo uspeli nabaviti vsega potrebnega materiala in s tem izpolniti planirane cilje.

Najvažnejše pa je, da si vsak na svojem delu čimbolj prizadeva in s tem prispeva največji delež k uresničitvi postavljenih nalog.

Delavski sveti so še potrdili spremembo urnih postavk in koeficienta uspešnosti

DO, s tem da se s 1. 1. 1983 povečajo urne postavke za 10 %, faktor uspešnosti delovne organizacije pa se zniža od 1,10 na 1,00.

Sprejet je bil tudi pravilnik o premakljivem delovnem času, s katerim bi začeli s 1. 1. 1983. Takšen način dela pa je potrebno spremljati in sproti ugotavljati tudi pomanjkljivosti in po potrebi pripraviti predloge za spremembo tega pravilnika.

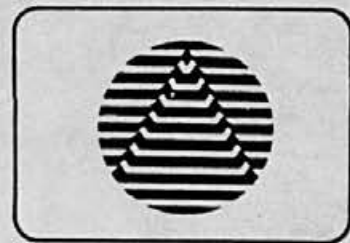
Potrjene so bile nove višine prejemkov in nadomestil, ki so odvisni od povprečnega OD v gospodarstvu SR Slovenije v devetih mesecih lanskega leta.

Sprejet je bil tudi sklep, da se preklične sklepe o začasnih zamrznitvi izplačil sredstev sklada skupne porabe in pripravi predlog razdelitve razpoložljivih sredstev.

Sprejeti in deloma dopolnjeni so bili tudi predlogi razpisnih komisij TOZD in DSSS, ter predlog poročila osebnih dohodkov v višini 80 % 10-mesečnega povprečja za redno delo. Delavski svet TOZD Prodaja je poleg navedenega obravnaval še sklepe koordinacijskega odbora MPM in jih potrdil v predloženi vsebini in sprejel prodajne pogoje za leto 1983.

Delavski svet delovne organizacije pa je obravnaval in potrdil sklepe odbora za izobraževanje in predloge komisije za letovanje v zvezi z obračunom letovanj v letu 1982.

A. K.

KAKO BOMO POSLOVALI

V LETU 1983

(Nadaljevanje s 1. strani)

voja izdelkov, preko obdelave inozemskih tržišč, kvalitetne proizvodnje, pravočasnih izdov, propagande, itd.

Trdim, da rezultati, ki smo jih dosegli pri izvozu na konvertibilno področje v letu 1982, dokazujejo, da smo z zavzetim delom in z velikim vloženim trudom, sposobni v Alpini vsa ta vprašanja reševati dovolj kvalitetno, da lahko uspešno poslujemo z zahodnimi državami. Tako pa na drugi strani upravičeno zahtevamo od naše družbe, da nam omogoči take pogoje poslovanja, da bomo delo v tel smeri lahko nadaljevali.

Kljub temu, da bo naše poslovanje v prihodnjem letu v veliki meri odvisno od ukrepov, ki jih v teh zadnjih dneh decembra sprejemajo zvezni izvršni svet in skupščina SFRJ, menim da bi bilo napačno, če bi se počutili v celoti odvisne od teh ukrepov. Prav gotovo je ogromen tudi pomen dela v tovarni, pomen dela vakega posameznika, naj si bo to v neposredni proizvodnji, razvoju, pripravi, komerciali ali na katerikoli drugem področju. Zavedati se moramo, da bomo z dobrim delom lažje obla-

dali tudi težke razmere in da na drugi strani z nekvalitetnim delom tudi v dobrih ekonomskih situacijah ni mogoče doseči dobrih rezultatov. Smatram, da ne smemo podcenjevati lastnih sposobnosti. Potrebna je konstruktivna kritika, opozarjanje na napake, odprava napak v poslovanju, vendar se moramo hkrati zavedati, da smo marsikaj sposobni tudi storiti. Današnja Alpina je rezultat dela in prizadevanja kolektiva skozi več kot petintrideset let obstoja, zato je prav gotovo naša dolžnost, da se z vsemi svojimi močmi prizadevamo, da bomo še napredovali.

Ob tem, ko ugotavljamo, da nam v tem trenutku pogoji razpolaganja z devizami in uvoza za prihodnje leto še niso znani, pa naj izpostavimo dejstvo, da smo v letu 1982 izvozili na konvertibilno področje približno 40 % izdelane obutve. Računamo na to, da bo tudi v prihodnjem letu omogočena normalna proizvodnja za zapadni izvoz, kar naj bi pomenilo, da bo tudi Alpina med tistimi, ki naj bi imeli zagotovljene neke minimalne pogoje za proizvodnjo.

Tomaž KOŠIR

Izgubašev ne bomo podpirali

Tik pred novim letom je bila v Ljubljani seja republiškega odbora sindikata delavcev tekstilne in usnjarsko predelovalne industrije Slovenije. Odbor je obravnaval rezultate gospodarjenja v tekstilni in usnjarsko-predelovalni industriji v devetih mesecih leta 1982, poročilo o aktivnostih republiškega odbora pri vključevanju v razpravah o rezultatih gospodarjenja v organizacijah združenega dela in pogoje gospodarjenja v letu 1983 o čemer je govorila zvezna in republiška resolucija ter dogovor o uresničevanju družbene usmeritve razporejanja dohodka in čistega dohodka v letu 1983.

Republiški odbor je ocenil, da so rezultati gospodarjenja v prvih devetih mesecih dokaj ugodni. Izgubo izkazujeta le dve organizaciji združenega dela in še tu je izguba prehodnega značaja. Rezultati poslovanja kažejo na izredne napore delavcev in strokovnih služb pri premagovanju gospodarskih težav. Tudi na področju razporejanja ustvarjenega dohodka so se delavci te panoge obnašali disciplinirano, zato zavračajo prevzemanje bremen tistih, ki so poslovali z izgubo in se niso ravnali v skladu z možnostmi. Stimuliranje izvoza še ni urejeno, enake stimulacije veljajo za izvoz su-

rovin, polizdelkov, kot končnih izdelkov. Potrebno je tesnejše sodelovanje znotraj reprodukcijske verige, splošnega združenja in bank, cene v obeh dejavnostih niso usklajene. Velike razlike v rezultatih gospodarjenja se kažejo v posameznih podpanogah znotraj panoge. Planiranje za prihodnje leto je na negotovih osnovah, težave pri odplačevanju dolgov se bodo pokazale v naslednjem letu.

Za vključevanje v razprave pri obravnavanju periodičnih obračunov je bilo premalo časa, v nekaterih organizacijah združenega dela so bile obravnave preveč for-

dogovarjamo se - dogovorili smo se

Morda je tole tudi prilika zate

Pred približno pol leta smo se mladi prvič sestali v novi preobleki, z novoizvoljenim predsedstvom, s katerim naj bi oživel in spodbudili mlade v Alpini k aktivnosti; k temu, da bi svoje želje, ideje in probleme uresničevali ter reševali v okviru mladinske organizacije. Čas je pokazal, da je bila tedanja usmerjenost pravilna in danes imamo tudi mladi svojo organizacijo, ki seveda še zdaleč ni takšna, kakršno bi si sami želeli. Toda prvi koraki so vendarle storjeni. Dejavnost smo razvili zaenkrat samo na področju Žirov, medtem ko je v Gorenji vasi precej slabše, a z mladimi v Rovtah in na Colu nimamo stikov, kar nam tudi onemogoča oddaljenost teh krajev in slabe avtobusne zveze. V bodoče bomo skušali na nek način vzpostaviti sodelovanje tudi z mladimi iz teh obratov. V ta namen

so poleti naši predstavniki obiskali mlade na Colu, toda pričakovanih sadov še ni, saj je neaktivnost in nezainteresiranost za sodelovanje v okviru Alpine in mladinske organizacije tako zakoreninjena, da nekajurni obisk ne more spremeniti razmer.

malistične ali pa so bili delavci preobremenjeni z gradivom, posebno še, če so bile znane le številke. Občinski odbor oz. sveti v razpravah niso sodelovali. Komisija za spremljanje gospodarjenja in rezultatov gospodarjenja bo v organizacijah združena dela, ki jih bo določila, spremljala rezultate gospodarjenja po zaključnem računu za leto 1982.

Republiški odbor je opozoril tudi na razkorak med republiško in zvezno resolucijo ter na še vedno odprta vprašanja razpolaganja z devizami, na probleme dogovarjanja znotraj repoverig in medrepubliškemu povezovanju in sodelovanju. Prav tako je bilo poudarjeno, da niti republiška niti zvezna resolucija, ko gre za preskrbo s surovinami, nikjer posebej ne omenjata usnjarsko predelovalne in tekstilne industrije, čeprav je na drugi strani jasno določeno, da se prav od teh dveh panog veliko pričakuje.

Tudi na dogovor o uresničevanju družbene usmeritve razporejanja dohodka in čistega dohodka je bilo že v pripravah osnutkov danih več pripomb, žal pa se te pripombe niso upoštevale. V razpravah je bilo poudarjeno, da sindikalni delavci podpore temu dogovoru ne morejo dati, zavzemajo se za to, da se javna obravnava podaljša do 10. januarja 1983. Ugotavlja se, da so realni osebni dohodki v treh letih padli za 21 %, da bodo osebni dohodki v prihodnjem letu rasli največ od 5-9 %.

Omejena sredstva za izplačilo sredstev za OD in omejitev sredstev za izplačila iz sklada skupne porabe bodo povzročila tudi padec življenjske ravni.

V letu, v katerega vstopamo, se bo potrebno prizadevati, da se opremo na lastne sposobnosti, kajti razmere, ki se nam obetajo bo preživel le tisti, ki si bo v okviru sprejetih predpisov in ukrepov, delo znal organizirati.

Zavedati se moramo, da ni vse v izvozu za vsako ceno, da je tudi tuje tržišče zasičeno in da bomo konkurenčni le s sprejemljivo ceno in kvaliteto.

Poročilo pripravila
Marinka TUŠEK

Nekoliko bolje je v Gorenji vasi, kjer imamo predstavnika, ki redno obiskuje sestanke v Žireh in skuša oživiti delo v svoji sredini. Tudi mi smo se udeležili enega od njihovih sestankov in jim skušali podrobneje predstaviti delo in namen mladinske organizacije. Upamo, da bo njihovo delo v prihodnje bolj vidno ter da jim bo uspela organizacija tečaja ročnih del, ki jo kot prvo akcijo načrtujejo v prihodnje.

Zavedamo se, da do sedaj mladina v Alpini ni bila aktivna in zato vlada tudi temu primerno (ne)zaupanje do organizacije, do sodelovanja in do akcij, ki jih organiziramo. Upamo, da smo si z delom in akcijami, ki smo jih uspešno izvedli, pridobili zaupanje in pokazali dovolj odgovornosti tudi za izvedbo bolj zahtevnih nalog, ki bi jih z veseljem sprejeli, če bi bile v okviru naših možnosti in sposobnosti.

Študenti so posredno tudi naši, čeprav do vstopa v delovno razmerje niso vodeni kot člani. Z namenom, da jih spomnimo, da računamo nanje, ko se bodo zaposlili, smo jim za Novo leto poslali čestitke, ki smo jih naredili mladinci sami.

Decembra smo mladi obiskali vse upokojujence Alpine na področju Žirov in Gorenje vasi ter jim izročili koledarje in vabila za novoletno srečanje upokojujencev. Vzdušje pri srečanju najstarejše in najmlajše generacije je bilo povsod prijetno, kajti ostareli so lahko poklepetali z nami o Alpini in o vsem, kar jim je ležalo na srcu. Skupna

ugotovitev je bila, da je to bolj primerno kot raznašanje koledarjev, saj so upokojujenci še najbolj potrebni tople besede in pogovora, kar jim pa poštar ne more napraviti v taki meri.

V teku je tudi pletilski tečaj, za katerega je v začetku bilo precejšnje zanimanje, potem nekoliko manj, a še vedno dovolj. Tiste, ki ga obiskujejo, so z delom zadovoljne.

Pripravljamo organizacijo javne radijske oddaje, ki bo konec februarja v Žireh, odrsko delo, šiviljski tečaj in še več podobnih zanimivih akcij. Želimo, da bi bilo čimveč mladih pripravljenih sodelovati, kajti le s tem bo dosežen pravi namen in zagotovljena kakovost.

Marsikateri mladinec, ki še ne sodeluje, se sprašuje, kam gre denar, zbran od članarine. Vsako uspešno delovanje neke organizacije tudi nekaj stane in vsak dinar skušamo obrniti čim koristneje.

Torej, udeležite se akcij, ki jih organiziramo in ne bo vam žal članarine, ki jo plačate ob mesecu.

Vsi vemo, da je ZSMS družbeno-politična organizacija in s tem tudi soudeležena v samoupravnem življenju delovne organizacije. Kdor misli, da ima težave ali da se mu godi krivica, naj se s problemi obrne na ZSMS in skušali jih bomo reševati skupaj. Vse člane-mladince pa ob tej priliki vabim, da se udeležite letne konference, kjer boste podrobneje obveščeni o delovanju, namenu in željah.

Marko Kavčič

Čeprav smo že iz časopisov izvedeli veliko o uspehih naših tekmovalcev in še posebno Benedika, ki vozi z Alpina čevlji, je prav, da si osvežimo spomin in ocenimo, kaj ta rezultat pomeni. Oglejmo si najprej lestvico iz Madone di Campiglio:

1.	19	Mair
2.	15	Enn
3.	14	Zurbriggen
4.	34	Heinzer
5.	6	Strolz
6.	9	Franko
7.	54	Mader
8.	17	Weirather
9.	75	Benedik
10.	67	Kerschbaumer
11.	77	Erlacher

Italija	1:43,71	0,00
Avstrija	1:43,86	1,12
Švica	1:43,95	1,80
Švica	1:43,97	1,95
Avstrija	1:44,24	3,97
Jugoslavija	1:44,47	5,69
Avstrija	1:44,49	5,84
Avstrija	1:44,70	7,40
Jugoslavija	1:44,73	7,63
Italija	1:44,83	8,37
Italija	1:44,86	8,59

(Nadaljevanje na 4. strani)

dogovarjamo se - dogovorili smo se

Obiskal nas je Grega Benedik

Grega Benedik, skupaj z Rokom Petrovičem in Tomažem Čizmanom član A reprezentance Jugoslavije (vsi vozijo s čevlji Alpine), je decembra lani prinesel prve točke v svetovnem pokalu tudi Alpini, saj je v super veleslalomu v Madoni di Campiglio osvojil odlično deveto mesto.

Janez Šmitek, vodja tekmovalne službe, pa je poudaril, da je ta uspeh dokazal, da, gledano tovarniško, nismo slabši od konkurence. V drugih reprezentancah že govorijo o naših čevljih, saj je čevljev res izredno napredoval. Glavna dobra lastnost našega tekmovalnega čevlja je, da je »direkten«, to pomeni, da z njimi z lahkoto spreminjamo smer vožnje. Uspeh sam, ki ga je dosegel Grega, ga po doseženih FIS točkah uvršča med prvih 30 tekmovalcev v tej disciplini, kar pomeni veliko, če pomislimo, kakšen podvig je dosegel s tem, da je bil s startno številko 75 deveti.

Reprezentant Grega Benedik, kot sam pravi, ni mogel

Benedik na cilju

verjeti, da je dosegel tak rezultat. Tekmovalne čevlje je ocenil kot stoprocentno dobre, saj smo v zadnjem času odpravili nekatere težave, ki so se pojavljale še lani. Čevljev je bolj prožen, posebno pa se je izkazal tudi notranji del čevlja, tako da sedaj ustreza vsem zahtevam dobrega smučarja.

Janez Šmitek je še omenil, da bi take uspehe kazalo izkoristiti, da bi se razširili in

teresi drugih reprezentanc in se kot proizvajalec še bolj uveljavili v poslovnem svetu. Zavedati se moramo, da največ podobnih uspehov pri-

Reprezentant Grega Benedik - 9. v Madoni di Campiglio

nesejo zmage v svetovnem pokalu, ostala mesta so zanimiva bolj za strokovnjake... Image (imič), ugled, dobro ime pa prinese tudi dohodek. Tomaž Košir je na srečanju delavcev razvoja, odgovornih delavcev prodaje in drugih z Grego Benedikom našemu reprezentantu seveda še posebej čestital v imenu vseh delavcev Alpine in mu kot spomin na prve osvojene točke v svetovnem pokalu s čevlji Alpine izročil tudi barvno risbo s tušem, delo našega umetnika Konrada Peternelja.

Nejko Podobnik

Benediku spet točka

Ob zaključku redakcije smo izvedeli, da je Grega Benedik v veleslalomu v Adelbodnu osvojil 15. mesto in s tem še eno točko v svetovnem pokalu.

GREGA BENEDIK...

(Nadaljevanje s 3. strani)

Kot zanimivost si velja ogledati drugo kolono, ki predstavlja štartne številke in zadnjo, to pa so FIS točke.

Poleg zmagovalca so izredno presenetili Avstrijec Mader, Benedik in Italijana, južna Tirolca Kerschbaumer in Erbacher.

Presenečenje je bilo vse kakor pričakovati, kajti v bistvu gre za novo disciplino, pri kateri je poudarjen občutek za drsenje. Iz naših vrst je bilo slišati nasprotovanja novi disciplini, predvsem na račun Križaja, ki mu ta panoga ne leži. Franko in Benedik prav gotovo ne delita Bojanovega mnenja. Zame je super veleslalom odgovor času, kajti mlajši tekmovalci so visoki okrog meter osemdeset in tudi tehtajo nad 75 kg, to pa za oplate in strme proge ni najugodnejše. Na teh imajo prednost nizki, eksplozivni tekmovalci.

Za nas predstavlja super veleslalom problem, ker ni

mamo ustreznih terenov za trening. Pri tem mislim na naše smučarje, za Alpino ali Benedika pa to predstavlja izjemen podvig, ki je dosežen pred planom.

FIS točke, ki jih je dosegel, so enajste na svetovni rang lestvici, s povprečjem iz Bormia, pa bo 11. januarja v veleslalomu v Adelbodnu štartal s štartno številko okrog 30, kar je povsem nekaj drugega kot 75.

Novo, veliko priložnost bo imel Grega na zadnjem super veleslalomu v Garmischu 9. februarja. Če bi ponovil podoben rezultat, bi bil celo na meji prve jakostne skupine.

Naše veliko pričakovanje pa je na vrsti še nekaj dni prej. Od 31. januarja do 6. februarja je namreč v Sestriuru v Italiji svetovno mladinsko prvenstvo, kjer bodo lansko bronasto medaljo Čizmana v kombinaciji skušali požlahtniti Petrovič, Čizman, Lavtizar in Robič.

Janez Šmitek

S sprejema Grege Benedika ob njegovem velikem uspehu

Kako ustvarjamo

Nobeni načrti niso nedosegljivi, če je le organizacija dobra

Oddelek za izdelavo apreski obutve sodi med naše najmlajše oddelke. Razvil se je na podlagi poslovne in proizvodne usmeritve Alpine in je do konca preteklega leta spadal v oddelek lahke montaže, v linijo športne obutve, letos pa bo v okviru linije pancrjev. Iz skromnega zametka, ko je na tem delalo le nekaj delavk, se je v nekaj letih razvil oddelek za izdelavo obutve, ki je zelo iskana tako doma kot na tujem. »Tako smo od približno 200 000 parov v letu 1982, prešli letos že na okoli 300 000 parov tovrstne obutve«, pripoveduje vodja lahke montaže VINKO PODOBNIK.

»Delavci so v glavnem prišli iz naše šivalnice, deloma pa tudi iz Gorenje vasi in drugih oddelkov. Oddelek za izdelavo apreski obutve se odlikuje po visoki produktivnosti, bila pa bi še višja, če ne bi bilo težav, ki so pri nas najpogostejše: nekompletni artikli, pogoste menjave, pomanjkanje skladiščnega prostora in drugo. Gornje dele za oddelek izdelujejo v Varaždinu in tudi v Rovtahn. Tudi ta oddaljenost je včasih vzrok za kakšno težavo.

Alojz Kunc:

V tem oddelku se ukvarjam s kompletiranjem in kartoni. To delo je nujno, odkar gre za večji oddelek. Kot so povedali že drugi, problem je v tem, da pogosto manjka kakšen material. Kartone pa uporabljamo tudi po večkrat za različne namene. Kar zadeva samo delo, imam nekaj težav, ker je treba stati ali hoditi ves dan in to je zame kar preveč, čeprav se dela ne bojim.

Lojze Strlič, vodja B izmene oddelka:

Poleg dveh vodij izmen, ki sva tukaj kot mojstra, je tu še na vsaki izmeni po en kontrolor, glavna opravila oddelka pa so: priprava, šivanje, žigosanje, natikanje copat, pakiranje in kontrola. V oddelku je zaposlenih od 10 do 40 ljudi, odvisno od vrste artikla. Težave so največ za-

radi nepopolnih planov, včasih manjka granulata, drugič čakamo gornje dele, tretjič podplate... Tudi z vozači jenekaj težav. Kljub temu, če je treba, izdelamo tudi po 2000 parov obutve dnevno, posebno v času, ko je treba kaj narediti do roka, kot je na primer ta obutev za Madžarsko.

Slavka Poljanšek in Marinka Lapajne sta med tistimi delavkami, ki sta v apreski med najstarejšimi

Slavka Poljanšek:

Odkar delamo tu, so se pogojji dela veliko izboljšali, saj nam polizdelke lepo pripravljajo, kar smo prej morale delati same. Tako kar dobro zaslužimo; seveda pa je to veliko odvisno tudi od artikla. Pri delu zelo trpijo roke, posebno še kadar so trdi podplati. Zaradi zahtevnosti opravil je vprašanje, če je naša grupa zadostna, če jo primerjamo z drugimi deli. Kar zadeva razmere tu v oddelku, sem že rekla, da so boljše kot so bile, le prepričan je še vedno.

Anica Sedej:

Poleg tega, kar je povedala že Slavka, bi omenila še, da imamo včasih težave z gornjimi deli, ki so različne velikosti, včasih manjši, včasih

Anica Sedej: od materiala je odvisna storilnost

sih večji. Tudi od vrste materialov je odvisna tako storilnost, kvaliteta in naše težave.

Pri nas imamo tako imenovano mrtvo sezono, to je ponavadi januarja in februarja, ko se moramo seliti po drugih oddelkih. Mislim, da bi morali to poskusiti čimprej odpraviti, čeprav so stvari sedaj že boljše kot so bile pred dvema leti.

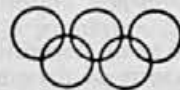
Francka Potočnik:

Na delo v Žiri se iz Gorenje vasi vozim tri mesece.

Francka Potočnik rajši dela v Gorenji vasi

Sem kvalificirana delavka in v Gorenji vasi imam dobro delo, kjer tudi kar dobro zaslužim, saj mi norma ne dela težav. Sedaj končujem delo v Žireh in v bodoče se ne bi odločala za delo v oddelku apreski, saj na vožnji tudi izgubim precej časa.

Marinka Lapajne:

V oddelku delam že od vsega začetka, to se pravi, da sem bila tu že pred štirimi leti, ko sva šivali na vsaki izmeni le po dve delavki. Najprej smo to vrsto obutve vsi smatrali za postransko, sezonsko dejavnost. Približno tak je bil tudi odnos do razmer v oddelku. Sčasoma smo vsi skupaj spoznali, da gre zares in stvari so se zečele urejevati, tako je sedaj povsem drugače.

Kako ustvarjamo

Milka Andreuzzi:

Na žigosanju delam že ves čas, odkar sem tu, to pa je dve leti. Drugih opravil niti ne poznam, za svoje delo pa

Milka Andreuzzi pravi: norma ni važna — pomembnejše je da dobro opravimo delo

lahko rečem, da je dovolj natančno, da ne pride do kakšnih napak, ker je potrebno potem zamenjati del gornjega dela. Važna je tudi temperatura, kar je seveda odvisno od vrste materialov. Naprava pri preslikaču mi kaže temperaturo in paziti moram, da ni prevroče, da se material ne prežge; če pa je prehladno, pa žig ne prime. Lahko rečem, da pri tem delu norma ni važna, pomembnejše je, da je delo dobro opravljeno.

Urša Justin:

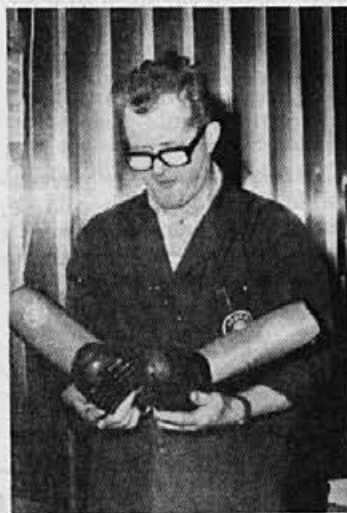
Tudi jaz sem na pakiranju začasno. Moja naloga je, da vse pravilno ožigosam in označim na posameznih parih, kot tudi na skupaj pakiranih petih parih. Na škatle lepim etikete in pri tem moram paziti, da se vse oznake lepo ujemajo.

Normo se da narediti, toda odvisna sem od drugih. Kar dar so čevlji izgotovljeni, jih lahko šele zapakiram.

Valentin Mlinar, kontrolor:

Lahko rečem, da v našem oddelku naredimo malo napak. Le-te izvirajo ponavadi iz predhodnih faz in oddelkov. Seveda pa opažam, da je največ napak takrat, ko se menja artikel. Ko napake odkrijemo, jih odpravimo ali pa vrnemo v oddelek, kjer so napako napravili, tako da škarta od tu dalje skorajda ne pustimo. Izgotovljeno obutev pošiljamo v skladišče. Dokler ni bilo toliko dela, kot ga je sedaj, smo apreski čevlje tja vozili sami, sedaj to ni več mogoče in vsaj za dopoldansko izmenjo smo se dogovorili, da to dela viličar, kar bi bilo nujno treba urediti tudi za popoldne.

Marija Luznar:

Z natikanjem notranjega čevlja se ukvarjam občasno. Tu se sicer dobro zsslužim, toda delo je naporno, saj so roke zelo obremenjene, kar je deloma odvisno tudi od materiala.

Oddelek apreski čakajo letos velike naloge. Plan je visok, toda upajo, da ga bodo dosegli, če bo le organizacija tekla v redu. Prav gotovo bi nova organiziranost morala pripomoči, da bo proizvodnja tekla še bolj nemoteno.

Nejko Podobnik

Spet nova prodajalna

15. decembra je bila v Logatcu odprta nova prodajalna Alpine. To, že dolgo načrtovano investicijo je izvajala gradbena delovna organizacija Gradnik Logatec, zato smo izkoristili priliko in še pred odprtjem prodajalne pokramljali s predstavnikom Gradnika tov. Pivkom, ki nam je o sami gradnji oz. obnovi povedal: »Največji problem so bile kamnite stene, kjer je zelo zahtevna obdelava. Hiša je stara, zato je bilo potrebno upoštevati vlogo teh prostorov po naročilu investitorja in opraviti vsa potrebna dela. V Gradniku imamo zato specializirano skupino in večletne izkušnje, tako da nismo imeli prevelikih težav. Poleg notranjosti smo uredili tudi spodnji del zunanje fasade, tako da ustreza normativom spomeniškega varstva.«

Tako smo zgradili lep lokal z okoli 250 m² uporabne površine, prodajalno, ki bo zadostila potrebam bližnje in daljnje okolice, saj vemo, da v smeri proti Notranjski nimamo prodajaln in kupci so prihajali tudi od tu.

Celotna investicija je stala nekaj pod 6 milijoni din, od tega gradbena dela okoli 1,5 milijona din nakup lokala, 2,82 milijona in oprema okoli 1,30 milijona din.

Otvoritev sama se je nekoliko zavlekla, ker je bilo treba postoriti še to in ono, pa tudi inšpektorji so šele zadnji dan sporočili, da bo ogled šele popoldne. Uvodoma je spregovoril direktor TOZD Prodaja Bojan Starman, ki je orisal osnovne planske naloge TOZD Prodaje in pomen prodajalne v Logatcu, ki bo tako razširjena in sodobno urejena brez dvoma lahko opravila svoj del nalog.

Delegacijo občinske skupščine Logatec, v kateri sta bila tudi predsednik izvršnega sveta in predsednik komiteja za družbeno planiranje in urejanje prostora, je vodil predsednik skupščine občine Rudi Lipovec, ki je pozitivno ocenil novozgrajeno prodajalno, ki, kot je poudaril, pomeni izboljšanje delovnih pogojev kolektiva prodajalne in s tem možnost za povečanje prometa. Zavzel se je tudi, da bi Alpina nadaljeva-

la z načrti v zvezi z obratom v Rovtah, kakor tudi v Žireh, ki so bile pred časom z Logatcem združene v skupno občino, razvijali v smislu dobrososedskih odnosov, da bi lahko prispevali k hitrejšemu razreševanju težav.

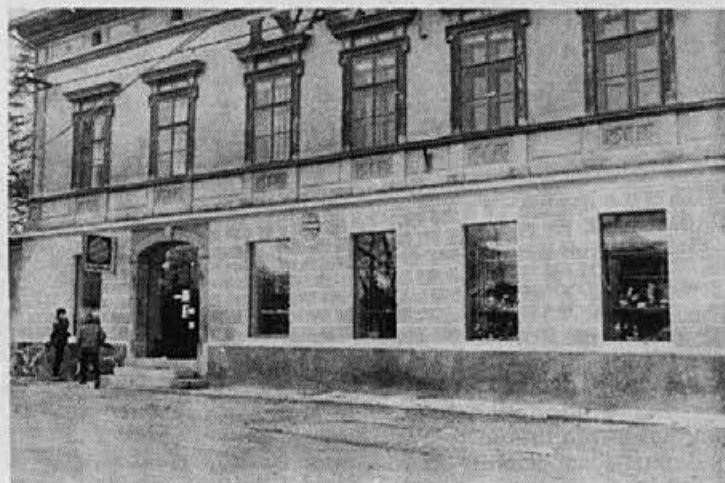
Kaj pa menijo o prodajalni poslovodje in ostale prodajalke?

Marija Košir, poslovodkinja

Vesele smo novih prostorov. Poskrbljeno je res za vse, tako je prodajalna lepa in praktična, tudi za skladišče je dovolj prostora. Vesela sem tudi dobrega sodelovanja z vodstvom maloprodajne mreže, zlasti z vodjo rajona. Upam, da nam bo uspelo izpolniti pričakovanja.

Cecilija Modrijan

Kljub temu, da so nastale težave z bencinom, računamo na kupce tudi iz širše okolice, saj imamo iz vsega tega okoliša že nekatere

Takole izgleda zunanost nove prodajalne v Logatcu

Kako ustvarjamo

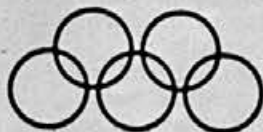

Na otvoritvi je spregovoril direktor TOZD Prodaja Bojan Starman

stalne stranke. Dobro je tudi to, da imamo tu tudi oddelek z ostalo športno opremo.

Ivica Lukančič

Zadovoljna sem s prodajalno. Zdi se mi povsem v redu, tako prodajni kot skladišni del. Mislim, da tudi s prodajanjem športne opreme ne bo težav, čeprav na tem področju nimamo izkušenj.

Olga Molk

V prodajalni v Logatcu sem od vsega začetka. Doživela sem vseh vrst težave in mislim, da bo sedaj v novi prodajalni laže. Skratka, vesela sem.

Prodajalna v Logatcu se je tako vsaj po velikosti uvrstila med večje prodajalne. Razumljivo je, da promet vsaj v začetku ne bo ne vem koliko

porastel, saj je za to veliko zaviralnih dejavnikov, med njimi zmanjšana kupna moč, bencinska kriza in podobno.

Toda če bo kolektivu uspešno vzpostaviti stalne, dobre stike s svojimi kupci, in se

jim približati, ob tem pa bo treba poskrbeti tudi za ustrezno založenost prodajalne, bodo v Logatcu prav gotovo kmalu upravičili pričakovanja tovarne in tudi svoje okolice z občani vred.

Nejko Podobnik

Predsednik skupščine SO Logatec Rudi Lipovec je pozitivno ocenil novo prodajalno in njeno vlogo

Prvi v mreži

Izvedeli smo, da so v prodajalni v Varaždinu dosegli izreden rezultat v prodaji, saj so prodali kar za 50 milj. din, zato smo jih zaprosili, naj nam kaj napišejo. Takole so se oglasili:

S obzirom, da su se u našoj prodavaoni od njezinog otvaranja pa do danas izvršile bitne promjene u smislu proširenja skladišnog i prodajnog prostora, to nam je želja, da u kratkim crtama opišemo te promjene, koje su bitno utjecale na poslovni rezultat naše prodavaone.

Prodavaona je otvorena koncem 1961. godine sa 20 m² prodajnog i 15 m² skladišnog prostora. Te iste 1962. godine prodavaonica je ostvarila promet od 13.144 pari za 41 milijon starih dinara, sa 3 zaposlena.

S obzirom na osjetno povećavanje prometa iz godine u godinu, te već nemoguće uslove rada zbog malog prodajnog i skladišnog prostora, nužno je bilo tražiti mogućnost proširenja prodavaonice. Radi ilustracije o potrebi proširenja donosimo rezultate prodaje 1977 godine, kada je prodavaonica na istom prostoru ostvarila promet od 36.310 pari za 927 milijona starih dinara, sa 5 zaposlenih, a prodavaona se nalazila na 12 mjestu u mreži.

Te iste 1977. godine ukazala nam se prilika i kupljena je čitava zgrada u kojoj je bila prodavaona. Problemi oko kupnje zgrade bili su izuzetno veliki, što dokazuje činjenica, da smo vlasnike zgrade morali tražiti u Zagrebu, Beogradu i Osijeku, a dio koji je bio nacionaliziran, smo riješili u Varaždinu. Kako je u zgradi bila jedna prodavaona kruha, tri stanara i tri skladišta, to je naš zadatak bio iseliti te stanare. Kod iseljenja su se pojavili najveći problemi, jer je svaki stanar tražio odgovarajući prostor, koji smo mi bili dužni kupiti, što bi za sobom povlačilo dodatno izuzetno velika finansijska sredstva. Zahvaljujući velikom razumjevanju skupštinskih organa općine Varaždin, uspjeli smo bez bilo kakve finansijske nadoknade iseliti sve stanare, tako da smo 1. 7. 1978. godine pristupili adaptaciji, koja je trajala do 10. 3. 1979. godine.

Adaptacijom koja je stajala oko 1 milijardu starih dinara, prodavaona je dobila oko 500 m² korisne površine, tako da je prodaja razvrstana u 3 etaže i to: prizemlje — prodaja dječje i muške obuće, I. etaža — prodaja ženske obuće i galanterije i II. etaža — prodaja sportskog programa. Svaka etaža ima svoj skladišni prostor, tako da su uslovi za rad izuzetno dobri.

Budući da su uložena velika sredstva za adaptaciju iznos koji nije sa simpatijama primljen kod pojedinih ljudi u centrali, zbog toga, je moja preokupacija kao

poslovođe prodavaone bila da samo prometom možemo opravdati uloženu investiciju, i da samo prometom možemo dokazati, da je investicija uložena u prodavaonu Varaždin bila zaista na mjestu.

Nepune 4 godine nakon adaptacije prodavaona je sa 12. mjesta izbila na 1. mjesto u mreži sa ostvarenim prometom od prodanih 62.856 pari za 5 milijardi starih dinara.

Naš kolektiv, koji broji 14 članova, je ponosan na taj rezultat, tim više što smo uvjereni, da smo prometom opravdali ispravnost uloženi sredstava, sa velikom i realnom nadom, da još više učvrstimo prvo mjesto.

Drugarski pozdrav od kolektiva prodavaone Varaždin.

Mirko Ribić

razgovor za urednikovo mizo — razgovor

na temo ŽIRI NASLEDNJE LETO

V razgovoru so sodelovali: **Ida Filipič-Pečelin**, — predsednica skupščine KS Žiri, **Rado Kavčič** — predsednik sveta KS Žiri, **Franc PIVK** — predsednik koordinacijskega odbora sindikatov v KS Žiri in **Marjan Praprotnik** — predsednik koordinacijskega sveta ZSMS KS Žiri, **Bogdan ERZNOŽNIK** — SZDL.

Razgovor sta vodila **Nejko Podobnik** in **Helena Kavčič**, zapiske je pripravila **Anuška Kavčič**.

1. Žiri z naslednjim letom stopajo v leto, ko naj bi dostojno proslavili 40-letnico osvoboditve. S čim menite bi to storili najboljše?

Ida FILIPIČ-PEČELIN:

Prav gotovo je nekoliko težje odgovarjati na ta vprašanja nam, ki smo šele prevzeli nove dolžnosti v krajevni skupnosti, ker se bomo morali še nekaj časa uvajati in se seznaniti tudi, kako je delo potekalo v preteklem obdobju, kaj je bilo narejeno in kaj bo potrebno v bodoče.

Glede praznovanja 40-letnice osvoboditve vemo, da so bile želje dokaj velike; mogoče so pred leti res obstajale možnosti, da bi se tudi uresničile. Tudi začetek priprav za praznovanje je bil pravočasen, vemo da je bil v ta namen ustanovljen poseben odbor, ki bo zadolžen za izvedbo. V sedanjem času je položaj nekoliko drugačen, kar zadeva želje in možnosti, kot je bilo to pred leti, ko so začeli o teh stvareh razmišljati. Zato lahko kar pričakujemo da kakšnega posebnega »darila« kraju ob tem praznovanju, ne bo. (npr. blagovnica, ureditev kraja, pločniki, ipd.).

Seveda pa bo nekaj stvari, ki pa so bile še v planu, v tem letu tudi uresničenih in tudi to bi lahko smatrali kot dosežek ob praznovanju. Mislim, da je delo, ki je bilo zastavljeno v okviru KS, po-

trebno nadaljevati, določene stvari malo pospešiti, nekatere stvari tudi nekoliko drugače zastaviti in vpeljati neke oblike delovanja.

Od pomembnejših stvari, na nekatere v prihodnjem letu lahko zanesljivo računamo, je dograditev osnovne šole, za kar so dane stvarne možnosti in če bo teklo vse po načrtih, tako po finančni plati, kot tudi glede rokov izvajalcev, bi dela morala biti dograjena do krajevnega praznika. Druga stvar, ki pa letos ne bo končana, temveč jo bo nujno nadaljevati, je telefonija. V tem trenutku so dane možnosti, da se s to akcijo nadaljuje, čeprav imamo s tem kup težav, vendar upamo, da bo v letu 1983 narejeno vsaj polovica vseh priključkov in zagotovljena finančna konstrukcija za dokončanje investicije.

Mislim, da bi v letošnjem letu lahko več pozornosti namenili tudi celotni ureditvi kraja. Tu ne mislim le na tiste stvari, ki se nanašajo na gradnjo in investicije, temveč temeljito čiščenje kraja, ureditev okolice hiš, kar je ponekod že zelo lepo urejeno, ponekod pa bi se dalo še marsikaj storiti.

V letu 1983 bo v Žireh tudi zbor aktivistov Gorenjske, kar lahko štejemo za eno izmed večjih prireditev v okviru praznovanja 40-letnice osvoboditve.

Glede samega dela v krajevni skupnosti mislim, da bo treba vse sile zastaviti, da se premaknejo zadeve na poročju urbanizma. V tem letu bi moral biti sprejet urbanistični načrt Žirov, ki bi ga že morali sprejeti in prav to je »cokla« za marsikatero stvar, ki je tako ne moremo speljati, dokler osnovne urbanistične zadeve niso urejene.

Treba bo začeti urejati tudi naše vodotoke, kar se je letos pokazalo kot zelo kritično, zato smo temu tudi dali prednost.

Kar zadeva načine delovanja skupščine KS lahko rečem, da tu ne gre samo za delo skupščine kot take,

temveč tudi za povezovanje organov krajevne samouprave z vsemi ostalimi v kraju (DPO in DO). Pred časom je bila že vpeljana nekakšna koordinacija oz. sestajanje predstavnikov krajevne skupnosti in združenega dela ter DPO in v tem krogu so se pogovarjali o pomembnih zadevah, o katerih je potem na podlagi dobre informacije lahko odločalo veliko ljudi.

Koordinacija pa ne more imeti uspeha, če znotraj DPO ali društev, oziroma vseh tistih, ki so vabljeni, ni dobrega sodelovanja. Npr. nobenega pomena nima vključevati SZDL v ta krog, če je aktiven le predsednik. V kraju so nekatera društva zelo aktivna in prav bi bilo, da bi tudi ostali delali približno tako, kot delajo borci upokojenci in še nekateri drugi, da vse tiste stvari, ki jih skupščina obravnava, predhodno obravnavajo tudi te organizacije.

Zato mislim, da bi bilo treba pripraviti redne sestanke pred sejami skupščine KS. Zaenkrat pa teče zelo dobro sodelovanje z delovnimi organizacijami v kraju. Tu mislim na kolegij direktorjev, kjer se pogovarjamo o aktualnih vprašanjih kraja. Seveda je to le posvetovalna oblika dela zato ne more prevzeti vloge sveta ali skupščine KS, kar pa menim, da tudi prav ne bi bilo.

Skupščina KS bi morala sodelovati tudi pri iskanju pametne poti za smotrno in učinkovito delovanje delegatskega sistema. O tem smo se že pogovarjali in nosilec te akcije bi morala biti socialistična zveza, kar zadeva delegacije samoupravnih interesnih skupnosti, za združeno delo pa sindikalne organizacije, prav pa je, da se tudi skupščina KS v to vključi in sodeluje.

Na kakšen način bi v kraju poskrbeli za čimboljšo informativnost krajanov in vzpostavili čimboljše sodelovanje med organi KS in krajanji? Kaj pričakujete od sredstev obveščanja v KS?

Ida FILIPIČ-PEČELIN:

Mislim, da je osnovni pogoj da ta stvar teče, da so delegati v skupščini KS aktivni in skupščina je delegatsko sestavljena iz predstavnikov vaških odborov, društev in organizacij in delovnih organizacij, zato je dolžnost vsa-

kega člana skupščine kot delegata, da vzpostavlja povezavo s sredino, ki ga je izvolila. Prav tako v skupščini tudi zastopa interese tiste sredine, ki ga je izvolila in ne svojega osebnega interesa. Kar zadeva tehnično plat menim, da mora biti gradivo za skupščino pripravljeno pravočasno in kvalitetno.

Le tako potem lahko delegati skličejo sestanke v vseh tistih sredinah, iz katerih izhajajo. Ne mislim, da se bo to redno in povsod delalo, želim pa si, da bi bilo to čim pogostejše, ker je tudi to pogoj za čimbolj kvalitetno razpravo na skupščini. Pomembno je, da je s tem omogočena in vzpostavljena tudi povratna informacija, torej je dolžnost našega delegata, da o sklepih in dogovorih na skupščini seznanj svojo sredino.

Za širši način obveščanja pa bi lahko še boljše izkoristili glasila delovnih organizacij, predvsem glasilo Alpine to vlogo že deloma opravlja. Pozabiti ne smemo tudi na Radio Žiri...

Da bi dosegli čimboljšo obveščenost in sodelovanje, bi morali svojo vlogo odigrati predvsem družbenopolitične organizacije.

Je pa tudi res, da za aktualne stvari, ki zadevajo kraj, neko društvo ali vas, ni nikdar problem udeležba; vsaj tisti, ki so za to zainteresirani pridejo, celo sami so pobudniki razgovorov za reševanje vprašanj.

Zadeve, ki se obravnavajo, morajo biti predvsem razumljive, zanimive in konkretne, brez nepotrebnega olepšavanja in vsak mora videti svojo vlogo oz. interes.

Rado KAVČIČ:

Oblike in metode dela so v naši družbi glede tega določene in jasne, tu je problem, da se teh oblik in metod enostavno ne poslužujemo.

Franc PIVK:

Menim, da je veliko odvisno tudi od tega, kakšne delegate bomo evidencialni. Običajno je tako, da se tisti delegat, ki bi bil tudi sposoben, zelo nerad odloči, da bi prevzel kakšno funkcijo in dogaja se, da potem sprejemajo funkcije tisti, ki so manj sposobni. Toda vemo, kako pomembno je, da bo delegat na skupščini zagovarjal stališča, za katera so se dogovorili.

razgovor za urednikovo mizo — razgovor

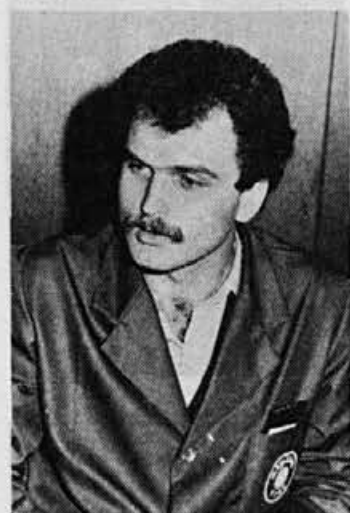
Ida FILIPIČ-PEČELIN:

Skrajna možnost je seveda tudi odpoklic delegata, ki se je bomo morali včasih tudi poslužiti, če le ne bo šlo drugače. To bi morali storiti predvsem takrat, če bi se ugotovilo, da celoten sistem ne deluje, ker nekaj ljudi v tem sistemu ni aktivnih in ne sodeluje.

2. Katere so ključne točke razvojnega programa v letu 1983?

Rado KAVČIČ:

Veliko stvari je povedala že predsednica skupščine in v kratkem bi lahko odgovoril, da kakšnega posebnega darila kraju ob praznovanju 40-letnice, ne bo, čeprav ne smemo gledati na to tako, kot da se v tem času ni nič naredilo, saj bodo nekatere investicije zaključene tudi v tem letu.

Če govorim o ključnih točkah razvojnega programa KS v letu 1983, lahko rečem, da so to tri glavne stvari, to je:

- izgradnja telefonskega omrežja — blagovnica, čeprav se z izgradnjo še ne bo pričelo v letu 1983,
- urbanizem.

Glede na to, da je bil svet KS izvoljen šele pred kratkim, tudi komisije še niso bile formirane, kar pa bo storjeno v najkrajšem času; tako tudi nismo mogli dokončno oblikovati razvojnega programa. Zatorej lahko v tem trenutku govorim le o delovnem osnutku razvojnega programa v letu 1983.

Delovni osnutek je izdelan na osnovi že obstoječih dokumentov razvoja krajevne skupnosti v celotnem srednjeročnem obdobju (81-85),

oz. opredeljuje uresničevanje Samoupravnega sporazuma o temeljnih plana KS za naslednje srednjeročno obdobje.

Prva stvar, ki nam je ostala iz preteklega obdobja je telefonija. Vemo, da bi prvo fazo morali dokončati že do leta 1981, pa še do danes ni zaključena, torej gre za precejšen zaostanek, ki ga bo treba nadoknaditi, zato intenzivno delamo na tem, da bi zadevo pospešili in je tako trenutno v prijavi investicija izgradnje II. faze razvodnega telefonskega omrežja.

Odločili smo se za delo v lastni režiji, ki ga bo vodil PTT strokovnjak in upamo, da bo večina teh del dokončanih v letu 1983, čeprav v celoti investicija še ne bo zaključena.

Osnovna šola in igrišča: Lani smo že imeli pripravljene vse dokumente, čeprav nas je še skrbelo, kako bo z uresničitvijo predvodene investicije. Sedaj pa vemo, kako je to potekalo in investicija je v teku, rok za izgradnjo objekta pa je avgust 1983, za ureditev igrišč in okolice pa september 1983. Upamo, da bodo dela tudi zaključena v predvidenem roku.

Kaj pa smetišče?

Tu bo nujno potrebna dokončna sanacija. Stvari so se že pričele odvijati, vendar še niso dokončane. Nismo uspeli dobiti soglasja vodnospodarske skupnosti, zato tega nismo uredili v letu 1982 in bo na vrsti letos. Predvideva pa se ureditev odtoka površinskih voda in drugih hudourniških dotokov ter izravnava oz. zazelenitev površin. Čimprej pa bo potrebno najti rešitev za odlagalnišče večjih odpadkov.

Pomembna stvar in osnova za nadaljnje urejanje kraja pa je urbanistični načrt. Na žalost nam ni uspelo dobiti veliko podatkov, čeprav bi to že moralo biti končano. Tako bo potrebno pospeševati izdelavo urbanističnega načrta zlasti zaradi industrijske cone ter zazidalni načrt centra Žirov. Mislim, da ni potrebno, da bi delali nov načrt, temveč moramo realno presoditi, kaj hočemo, kje naj bi kaj stalo in sistematično pričeti z delom. Upamo, da bodo februarja naslednjega leta narejeni tudi pločniki.

Ida FILIPIČ-PEČELIN:

Zazidalni načrt centra je res zelo pomembna stvar, saj je na to vezana izgradnja vseh pomembnejših objektov. Seveda pa se ne kaže o tem kar naprej pogovarjati, potem pa niti ne vemo točno, ali je načrt veljaven in ali lahko po njem delamo. Če bi se sedaj našel nekdo, ki bi hotel tu kaj investirati, tega ne bi mogel.

To bi torej morali čimprej ugotoviti in postaviti na realne osnove, poklicati vse zainteresirane in uskladiti potrebe, želje in možnosti.

Mislim, da so se vsi, ki so se s tem ukvarjali doslej, trudili da bi stvari čimbolje tekle ob vsem pa se moramo zavedati, da stvari v celoti financiramo Žirovci sami, kar seveda ni malo, posebno še ob omejenih sredstvih. Če hočemo prijaviti investicijo (telefonijo) naprej, bi morali imeti sredstva zajamčena. Vemo tudi, če bomo uspeli poravnati stroške za nazaj in zagotoviti sredstva za naprej, bomo lahko koristili kredit zavarovalnice; ni pa še zanesljivo, če bo krajevna skupnost uspela zagotoviti ta sredstva. Pritok sredstev iz delovnih organizacij bi moral bolj teči po sporazumu, vemo pa, da marsikatera delovna organizacija ne bo mogla poravnati svojih obveznosti. Skušali pa bomo s skupnimi močmi in s povezavo z občino, pridobiti čimveč sredstev, kajti investicija je v teku in mora biti zaključena.

Rado KAVČIČ:

Posebno pozornost bomo morali posvetiti tudi delu delovne skupnosti krajevne skupnosti, kajti trud sveta in skupščine KS je nesmiseln, če se to potem ne izpelje preko delovne skupnosti tako kot je bilo dogovorjeno.

Ida FILIPIČ-PEČELIN:

Mislim, da bi morali vsaj tisto, kar damo iz Žirov, dobiti nazaj za vlaganje v naš razvoj. Tako pa smo v širšem prostoru poznani kot pridna in sposobna krajevna skupnost, kjer se lahko vse zmenimo in si vse sami preskrbimo. To pa se nam včasih tudi maščuje v tem smislu, da ne izkoristimo vseh možnosti, ki bi jih mogoče lahko, če bi se še bolj zavzeli. Zato je pri tem še toliko pomembnejše, kako nas zastopajo naši delegati v orga-

nih samoupravnih interesnih skupnosti in drugje.

Seveda pa se strinjamo, da bi morale tudi strokovne službe SIS poskrbeti, da bi pripravili bolj zanimiva in manj obsejna gradiva.

3. Združeno delo in sindikati so se z novimi oblikami dela že približali krajevni skupnosti, kjer delavci uresničujejo svoje življenjske cilje. Kako je delo zastavljeno na tem področju?

Franc PIVK:

Kot veste, ni še dolgo časa, ko je bil ustanovljen koordinacijski odbor zveze sindikatov v krajevni skupnosti. Menim, da je to zelo dobra oblika sodelovanja, če bo to res potekalo tako kot je bilo zamišljeno in če bomo pri tem dosledni.

Pogosto se je namreč dogodilo, da smo bili v kraju v delovnih organizacijah, različnega mišljenja o posameznih vprašanjih. Smisel koordinacijskega sveta je, da bi sindikati zastopali enaka stališča, na primer ko se dogovarjamo za obdaritev otrok za dedka Mraza in podobnih, še zahtevnejših področjih.

Razvoj krajevne skupnosti je najbolj odvisen od delovnih organizacij in pomembno je, da bi delovne organizacije tudi dajale razne pripombe in predloge na izvajanje določenih programov, saj odvajajo precejšnja finančna sredstva za te namene. Koordinacijski svet je imel že nekaj sestankov in dogovarjali smo se tudi o vprašanju zobozdravstva in predlagali smo, da bi v Žireh formirali še eno zobozdrav-

(Nadaljevanje na 10. strani)

razgovor za urednikovo mizo — razgovor

(Nadaljevanje z 9. strani)

stveno ekipo, za financiranje pa smo predlagali samoprispevek ali pa prispevek zaposlenih od neto OD in menimo, da bi to morali izpeljati. Kasneje pa seveda tudi doseči, da bi zdravstvena skupnost krila tisti del stroškov, ki bi jih morala.

Sodelovanje z delovnimi organizacijami v kraju je važno tudi kar zadeva izkušnje pri delu osnovnih organizacij v DO, zato sestankov ne bomo sklicevali samo na enem mestu, temveč vedno v drugi delovni organizaciji. Zagotoviti bomo morali tudi čimboljšo udeležbo na sestankih, saj vemo da tisti, ki se sestankov ne udeležuje, tudi ni zainteresiran za to delo.

4. Kakšna naj bi bila vloga družbenopolitičnih organizacij, zlasti v pogledu širjenja vpliva krajanov, da bi v krajevni skupnosti začetne naloge tudi dobro izvedli?

Bogdan ERZNOŽNIK:

Strinjam se s trditvijo, da je potrebno napodročju organizacije delegatskega sistema v krajevni skupnosti še marsikaj storiti. To je področje, ki ga je potrebno stalno spremljati, ocenjevati in dograjevati glede na njegovo učinkovitost.

Jačanje in dograjevanje delegatskega sistema je zlasti pomembno prav v trenutku, ko smo izvolili in imenovali nove organe krajevne skupnosti.

Obravnava posameznih interesnih področij ter odločanje o ukrepih bo učinkovito, če bodo krajanje pravilno informirani in tako stvari obravnavali že v okviru vaških odborov, družbenopolitičnih organizacijah in drugih samoupravnih skupinah.

Seveda pa taka obravnava in dogovarjanje zahteva kvalitetna, jasna in jedrnata gradiva, oz. informacije, res pa je, da so v tem primeru tudi končni sklepi kvalitetnejši.

Glede same organizacije vaških odborov bo v najkrajšem času potrebno razmisliti o možnosti delne reorganizacije le-teh, ker posamezni vaški odbori že v tem trenutku pokrivajo prevelik teren. Zaradi tega bo potrebno verjetno organizirati ulične odbore. Pri tem pa bo gotovo pomembna tudi pravilna porazdelitev, upoštevajoč sprejet in uveden ulični sistem

na področju krajevne skupnosti.

Po takem načinu organiziranja bi delegatom v organih krajevne skupnosti prav gotovo olajšali in vzpostavili pristnejši stik s krajanje.

Pomembno se mi zdi delovanje družbenopolitičnih organizacij v okviru kraja, pri tem pa zlasti mislim na koordinacijo sindikata v krajevni skupnosti, svet ZK v krajevni skupnosti in svet ZSMS, ki je v krajevni skupnosti koordinacija mladih.

Svoje delo in udejstvovanje je zlasti v zadnjem času poživl koordinacijski odbor ZSS ter svet ZSMS, pri čemer pa morata ta dva organa v naslednjem obdobju poskrbeti za svojo organizacijsko utrditev.

Z aktivnostjo navedenih organizacij približujemo reševanje problematike v združenem delu reševanju problematike v krajevni skupnosti in obratno, kar je pomembno zlasti za celovit razvoj celotne krajevne skupnosti.

Pri tem naj še omenim problematiko delovanja delegatskega sistema na relaciji do občinskih organov ter samoupravnih interesnih skupnosti. Pri tem želimo vzpostaviti organizacijo skupnega sklicevanja sej delegacij KS in delegacij združenega dela ter k temu delu povabiti določeno število strokovnih sodelavcev, ki bi gradivo za posamezna zasedanja skupščin pregledali, napravili povzetek ter ga tudi obrazložili na seji delegacije.

Na tej osnovi bodo delegacije lahko sprejemale tudi smotrnejše sklepe.

5. Pomemben dejavnik v družbenem razvoju, zlasti po kongresu jugoslovanske mladine naj vi postali mladi. Kako upate, da bo to v Žireh?

Marjan PRAPROTNIK:

Res je, da vedno govorimo o mladini v kraju, da ni delovna. Mladina bi lahko za kraj marsikaj naredila, le usmeriti bi jo bilo treba v to, jo zainteresirati in ravno v tem je bistvo tega problema.

Ne morem se namreč strinjati, da mladi do sedaj v kraju niso bili aktivni, saj so marsikaj napravili in rezultati so lepo vidni. Med mladimi prav gotovo prevladujejo tudi različni interesi in želje o dejavnosti, saj je tudi starostni razpon dokaj velik (od

14. do 27. leta). Torej mladina v osnovni šoli si želi nekaj drugega, kot na primer mladi v združenem delu, kar je seveda pravilno.

Tudi letos bi se mladina lahko izkazala predvsem z različnimi delovnimi akcijami in pri organizaciji praznovanja 40-letnice. Poleg tega so tu še ostale dejavnosti, kjer je bila mladina že dosedaj prisotna. Mladi bi se lahko vključili tudi v izgradnjo telefonije in takšne delovne akcije bi bile zelo dobrodošle. Pri tem ne smemo pozabiti tudi na mlade, ki se vsak dan vozijo v šole. Zanimali so se že za prostor, v katerem bi se lahko shajali. Na Selu so mladinci dokaj aktivni in imajo tudi prostor v sobi SZDL, ki mislim da je nujen za vsako organizirano delovanje.

Mogoče bi v Žireh v te namene lahko še bolje izkoristili družbeni dom Partizan, ki je namenjen prav za te dejavnosti. Seveda pa je pogoj, da gre za nek program dejavnosti in po možnosti že prej tudi kaj pokazati in se lotiti kakšnega dela, potem tudi za prostor ne bo več problema. Treba se bo le dogovoriti in stopiti v akcijo.

Tudi če bi najprej začeli z organizacijo raznih zabavnih oblik združevanja, so dane možnosti, da kasneje pridemo na zahtevnejše oblike delovanja.

Ida FILIPIČ-PEČELIN:

Imamo klub študentov Poljanske doline, ki je dokaj aktiven in na takšen način bi se tudi drugi mladinci lahko pričeli ukvarjati z različnimi dejavnostmi.

Pomembno je tudi, da bi se mladi povezali in vzpostavili medsebojne stike z vsemi mladimi, ki bi želeli organizirano delovati.

Marjan PRAPROTNIK:

V kratkem mislimo tudi sklicati sestanek za okroglo mizo, na katerem bi analizirali želje in možnosti za delo mladih v kraju in skušali ugotoviti, katere oblike delovanja bi kazalo oživiti, da bi pritegnile mladino.

Zaključek:

Danes smo se torej lotili izredno široke družbene tematike. Zagotoviti bo potrebno dobro in strokovno delo s strani izvoljenih organov KS, delegati pa morajo zagotoviti čimboljšo obveščenost vseh krajanov, da zvezmo tudi mnenja ljudi, da bomo lahko delali tisto, kar bi krajanje radi.

Izboljšati bo treba pretok informacij in sklepe, ki jih bomo sprejeli tudi dosledno uresničevati.

Ljudem je potrebno pokazati rezultate dela in interes za sodelovanje.

Dozročili so se

Sodelavki Slavici Toth ob vstopu na novo življenjsko pot iskreno čestitamo in želimo zdravja in zadovoljstva v zakonu.

Važno je da vemo

Važno je da vemo

Važno je da vemo

Številen obisk upokojujencev

Kot je navada, smo decembra spet povabili med nas naše upokojujence. Mladi so prišli na izvirno misel in so osebno povabili upokojujence in prav gotovo je tudi to pripomoglo, da se je odzvalo kar 180 naših nekdanjih delavcev. V torek, 28. decembra ob pol enajstih je vse upokojujence najprej pozdravil glavni direktor Tomaž Košir, za tem pa so strokovnjaki iz TOZD Proizvodnja popeljali naše goste po tovarni, kjer so le-ti pokazali veliko zanimanje za sedanje delo in probleme Alpine.

Ob 12. uri pa je bilo v jedilnici še kosilo in v prijetnem kramljanju, ob žlahtni kapljici je hitro minil čas.

Izkoristili smo priložnost in se pogovorili z nekaterimi upokojujenci: Tokrat so bili naši sogovorniki Štefan Oblak s Sela, ki je naš upokojujenec že najdlje, Stanislav Demšar iz Žirovnice, ki se je upokojujal zadnji in trije nekdanji delavci iz prodajaln, ki jih ne srečujemo tako pogosto, in so bili poslovodje: Anči Marguč iz Škofje Loke, Peter Jež iz Ajdovščine in Pavel Macun iz Maribora.

Glavni direktor Tomaž Košir je pozdravil naše nekdanje sodelavce

kadrovške novice

V mesecu decembru 1982 so sklenili delovno razmerje trije novi delavci, z delom pa so prenehali štirje delavci.

Z delom v TOZD Proizvodnja so začeli Metka Lamovec in Antun Majič, ki se je vrnil iz služenja vojaškega roka, oba v oddelku montaže 617; v oddelku montaže 626 pa je začela Jelka Kokalj.

Z delovnim razmerjem so prenehali: v Delovni skupnosti skupnih služb Daniel Vehar; v TOZD Prodaja Vida Petauer in Anica Jelenko iz prodajalne Celje in Ljiljana Miljuš iz prodajalne Vinkovci, Metka Zaletel iz prodajalne Šentvid in Svetlana Mihailović iz prodajalne Kragujevac.

Dopisujte

Kot vsako leto, so si tudi letos z zanimanjem ogledali proizvodnjo

Takole so pripovedovali:

Štefan Oblak

Zares sem najdlje v poklju, saj sem se invalidsko upokojujal že leta 1947. Tedaj še te tovarne ni bilo in delali smo po delavnicah tedanje Čevljarске zadruga v Sori, pri Zajcu, pri Gantarju... Prav zato se tedanjih

razmer v proizvodnji sploh ne da primerjati s sedanjo moderno tovarno. Na novoletna srečanja v Alpino zelo rad prihajam in prejšnja leta sem se vabilu odzval vedno, le zadnji dve leti me ni bilo. Vidim, da nas je še kar veliko.

(Nadaljevanje na 12. strani)

Upokojujencev je bilo na novoletnem sprejemu res veliko. Upamo, da jih bo naslednje leto še več

Razpoloženi gostje iz Gorenje vasi

Važno je da vemo

● Važno

Od tu in tam

● Od tu in tam

(Nadaljevanje
z 11. strani)

STEVILEN OBISK UPOKOJENCEV

Anči Marguč, Peter Jež in Pavel Macun so bili edini predstavniki upokojenecv iz TOZD Prodaja

Stanislav Demšar

V pokoj sem odšel res zadnji, to je novembra 1982.

Moram reči, da sem se zadnjih 10 let med sodelavci v Alpini zelo dobro počutil, res smo se razumeli. Doma seveda pogrešam sodelavce, pa tudi zdravstveno se tudi nič kaj dobro ne počutim. Upam, da bo bolje.

Anči Marguč

Najprej bi rekla, da je res škoda, da se povabilom neodzove tudi več upokojenecv iz prodaje, pa še ti smo bolj tisti, ki so nas nekdanj manj upoštevali, je hudomušno pripomnila. To je za nas praktično edina prilika, da se srečamo. Sicer pa z upokojitvijo nisem prav nič manj aktivna. Ob vsaki priliki se oglasim v prodajalni v Škofji Loki in veseli me vsak napredek, tako v mreži kot v tovarni.

Tudi za svoje zdravje skrbim. Izredno veliko se gibljam v naravi, saj sem bila v zadnjem letu samo na Lubniku tridesetkrat.

Pavel Macun

Kljub svojim 72 letom še vedno honorarno sodelujem

Kot vidite spoštovani sodelavci, čisto slučajno izbrani sogovorniki, so še polni načrtov in nekateri tudi polni moči. Za druge, ki tokrat niso prišli na vrsto, bi gotovo lahko rekli, da še marsikaj postorijo doma ali okoli stanovanja, Prav je tako.

Vsem želim tudi v letu 1983 veliko zdravja in nasvidenje prihodnje leto!

Nejko Podobnik

v Mariborskem športnem društvu Branik, kjer vodim njihovo poslovalnico že 10 let, odkar sem se upokojil. Tudi s športnimi aktivnostmi kot nekdanji športnik še nisem prenehal in telovadim vsak dan, predvsem se ukvarjam z gimnastiko. Tudi plavam, nekdanj pa sem veliko smučal, sabljal in podobno. S to aktivnostjo sem si ohranil zdravje in upam, da bo še naprej tako.

Peter Jež

Ko toliko govorimo o stabilizacijskem ravnanju, naj povem, da smo v prodajalni v Ajdovščini s stabilizacijo začeli že 15 let po vojni. Kartone za obutev smo že tedaj uporabljali večkrat, potem pa so na to marsikje pozabili. K temu nas je spodbujal tudi tedanji vodja Jože Gantar, ki je znal gospodariti.

Kolega sta govorila o svojih športnih aktivnostih, zase pa lahko rečem, da sem nastopil na znanem smučarskem tekmovanju v Cerknem med vojno, tedaj kot merilec. Po vojni sem veliko planinaril, kar sem kasneje opustil zaradi bolezni. Toda spet se bo treba lotiti kaj podobnega.

Z njimi je rasla Alpina

Ivana Krvina je v Alpini delala od leta 1959 do upokojitve leta 1975, torej 16 let.

»Kot vajenka sem pričela leta 1939, toda ker me v treh letih niso poslali v vajeniško šolo, sem pač ostala nekvalificirana. Potem je prišla kopica otrok, tako da do leta 1954. ni bilo mogoče misliti na službo. Toda mož je za tako številno družino zaslužil premalo in kar prav mi je bilo, ko se mi je jeseni leta 1954 ponudila prilika, da sem se zaposlila v Metki, prav tako čevljarji delavnici. Seveda mi je nekdanja praksa pomagala, da sem zlahka obvladala pripravo dela in normo dosegla celo 250 odstotno.

Z združitvijo Metke z Alpino sem seveda odšla v Alpino tudi jaz. Tudi tu sem delala na pripravi in dobro mi je šlo, dokler ni

prišla vmes bolezen in sem morala delati le pri dnevni svetlobi.

Ivana se je z vestnostjo, natančnostjo in pridnostjo izkazala tudi v Alpini, zato je leta 1962 odšla v modelirnico, kjer je ostala do upokojitve. »Dobro se spominjam tedanjih razmer v modelirnici. S svojimi izkušnjami sem poskušala dobro sodelovati z modelirji, med katerimi moram na prvem mestu omeniti Toneta Hribarja, ki je bil zares sposoben in tudi dovolj ambiciozen, da bi še bolj napredoval, če bi mu dali priliko. Tudi kot sodelavec je bil, za razliko od nekaterih drugih, zelo v redu, kar je za taka sku-pinska dela zelo važno.

Sicer pa mislim, da se danes mladi manj poglobljajo v delo kot smo se nekdanj. Toda, ko gledam to reko ljudi, ki vsak dan teče v tovarno in nazaj — kaj bi bilo, če bi usahnili ta vir zaslužka?!

Razumljivo, da Ivana razmišlja tudi o tej plati, saj je dolgoletna družbenopolitična delavka, ki ni nikoli pozabila, kaj je za delavce najvažnejše... Taka je ostala tudi še sedaj, ko še vedno deluje v društvu upokojenecv, kjer je njena odločna in tudi kritična beseda ter zanesljiva roka prav tako potrebna kot nekdanj v tovarni.

Nejko Podobnik

Upokojenci: Franc Možina, Stanislav Demšar, Pavla Oblak, Terezija Trček in Marija Novak na sprejemu pri direktorju

Od tu in tam

Od tu in tam

Od tu in tam

Zadnji dan v maju

Vračali smo se s hriba nazaj v zavetje tabora, utrujeni od plezanja v snežnih vesinah in ves čas v strahu, da nas vsiljivce seraki nad glavo odpeljejo nazaj tja, od koder smo prišli. Utrujeni smo bili od ritja v strmeh, globokem prhkem snegu. In ekvatorialno sonce nas je neusmiljeno žgalo in nam sušilo moči. Tako smo si želeli malo oblakov, vsaj rahle meglice, pa so se prikazali šele, ko smo že sestopali po ledeniku nazaj. Nič več niso bili koraki čvrsti. Počivali smo vse pogosteje. Brez besed, vsak s svojimi mislimi. Še en bivač? Nikakor se nisem vzemiral. Velik oranžno-modernahrbtnik mi je bil za pručko pri vseh postankih. Obračal sem se proti vrhu, s katerega je vodila drobcena, komaj vidna sled prvenstvene — Slovenske smeri. Šele sedaj, ko sem tudi sam občutil del naporov plezanja v velikih višinah, sem se s spoštovanjem spomnil naših vzornikov, ki nečloveško garajo v gorah Himalaje še mogočnih 3000 metrov višje. V glavi je počasi šel h koncu ših kovačev, kateri so mi hoteli med plezanjem s pravim udarniškim delom, prekovati lobanjo. Tudi pest aspirinov, ki so romali v usta kakor vitergin, jih ni pregnala stran od nakoval. In navkljub počasnemu ter preudarnemu plezanju sem pihal in hropel kakor ob najbolj trdih vadbah pred odhodom v Ande, ko se mi je temnilo pred očmi in sem se nekajkrat znašel na zemlji z zobmi zažrt v sočne pomladanske trave, kakor bi iz njih hotel črpati novih moči. Te so mi bile v mislih, ko smo se previdno pretikali po skalni moreni proti rebri, porasli s šopi rjave, ostre bodljikove trave. Nekje na tem kraju smo pri vzponu opazili že pripravljene prostore za bivakiranje. Medtem, ko sva jih midva s Cacem iskala, naju je poklical Rička. Šla sva v smer iz katere je klical glas in vsi trije smo se znašli pred Špancem Juanom in Pablom. Naše znanstvo je izviralo še iz doline, ko smo jima posodili najeti čoln, da sta lahko s tovorom priveslala na drugo stran jezera. Pa tudi šotor sta postavila zraven nas na isti sipini Parona.

Toda nekaj je narobe z njima. Juan, plezalec iz Madri-

da, je očitno hudo bolan. Bled je, otekel v obraz in težko diha. Navkljub bivač vreči in dvema puhačima kompletoma ga trese tak mraz, da na trenutke zašklepeta z zobmi. Ne vemo ali je to le huda višinska bolezen ali celo pljučnica.

Rička mu da tablete zoper višinsko bolezen, nama pusti bivač, opremo in z lahkim nahrbtnikom odide v tabor po pomoč. Z jutrom prav kmalu izgine za grebenom. Nam samim Juana ne bi uspelo prineesti v dolino, zraven vsega pa bo čez slabo uro že tema.

Z nedoločeno mešanico španščine in angleščine se pogovarjava s Pablom. Razbereva da je naša prva naveza pred nekaj urami že vstopila v tabor. Takrat je bil Juan še pri močeh in se je pripravljaval na solo vzpon v Artesounaju. Prav kmalu zatem ga je začelo vidno pobirati. Naš bolnik je med pogovorom ves čas hropel in iz pljuč mu je nekajkrat zamolklo zapiskalo, nam trem pa ob tem postajalo tesno pri srcu. S prihajanjem mraka se je Juan umirjal. Verjetno so bile na delu tablete proti višinski bolezni. Tudi naju s Cacem je mrak primoral, da sva se zavlekla na kamnito ogrado in si postlala pod vedrim nebom. Ponoči me je Cac zbudil.

Preplašeno, skoraj panično mi pripoveduje, da nič ne vidi in da ga peklenko bolijo oči ter glava tam okoli njih. Pogledam ga v obraz. Snežno slepoto je staknil. Nič čudnega, da ne vidi, saj mu za prst debele očesne veke prekrivajo oči. Tak je, kot bi ga opikale čebele. Tudi ustnice ima otekle, čeprav za njimi ne toži. Sprejeti moram vlogo zdravnika. V nahrbtniku imam še nekaj filter vrečk Droginega kamiličnega čaja, vode pa ni v bližini. Moram jo poiskati. Ves trd se motovilim po moreni, brzam v kamnite sence, katerih soj lune ne doseže, prestopam s kamnitega bloka na blok. Prenekateri se mi prekučne pod nogami. Nikakor ne moremo mimo tega, da se na Caca ne bi jezil. Namreč, z Ričko sva ga večkrat prosila, naj si vendarle natakne zaščitna očala na nos, kljub temu, da je večinoma plezalne smeri potekalo v senci. On pa je dalj časa

trmasto vztrajal brez njih. Takrat me je skrbelo, kako jo bo odnesel, vendar sem ob srečanju z bolnim Juanom na vse to pozabil. Slepeča snežna belina je storila svoje.

Najdem zaledenelo kotanjo. Za dva močna prsta debel led prebijem z ostrim kamnom in v nastalo luknjo potapljam najlonsko rokavico dvakrat, trikrat, da napolnim aluminijasto skodelo. Med vračanjem se mi voda v nemirnih rokah poliva, za čaj jo vendarle ostane. Celo uro menjava gazo namočeno v kamilice na očeh. Pravi da mu dobro dene.

In zatem me zmanjka. Zaspal sem sede, naslonjen na ogrado. Cac me ponoči še enkrat zbudi. V posodi preostali kamilični čaj je zamrznil v bledorumen led. Stopim ga in mu ponovno dajem obkladke na oči. Pa mu res pomaga, saj otekline pomalem popušča. Med vekami že opazim pordele oči.

Ob dnevu naju zbudijo naši fantje, ki so skupaj s Kanadčani prišli po bolnega Juana. Prav vesel sem, da so Cacu pomagale kamilice, bo vsaj sam lahko sestopil v tabor. Čez oči si da dvoje očal, ledeniška in smučarska ter nos, lica in ustnice skrije pred žgočim soncem na pisano matico. Ne morem si kaj, da se ne bi široko zarežal. Tak bi lahko nastopal v stripih o Alanu Fordu. Le te še prebiram in zmerom se do

solz nasmejim junakom in njihovim dogodivščinam.

Z olajšanim nahrbtnikom počasi sestopa v tabor.

Za Juana s pomočjo vrvi, cepinov, smučarskih palic ter kosov armaflexa naredimo improvizirana nosila. Težak je fant, zraven še neroden. Nosila se nam povrh vsega še rahljajo. S pritegovanjem samo izgubljam čas. Poskusimo drugi način prenosa. Najmočnejši si ga oprta v zvito plezalno vrvo na hrbet, dva pa to dvodelno omaro podpirata vsak s svoje strani. Neprimerno hitreje gre tako, čeprav Juan v sedečem položaju bolj trpi. V nošnji se fantje menjavajo, le sam ne sodelujem. Tako hudičevo sem crknjen, da z dvema nahrbtnikoma, enega imam na prsih in drugega na hrbtu, le s težavo dohitevam bolnico pred seboj. Po petih urah reševanja prekoračimo cmokajoče blato. Sedim na peščenih sipini Parona, boste noge zarinem do gležnjev v toplo mivko in opazujem majhen gumijasti čoln na vesla, v katerem peljejo prijatelja v bolnico.

Zvečer skupaj s Kanadčani pijemo čaj pod ogromnim balvanom in se pogovarjamo o alpinizmu. Še preden se razidemo, nam vodja pove, da čez dva dni odrinemo na drugo stran jezera v severno steno Huandoya. Upam, da se je kocka obrnila na šestico.

Stane Stanonik

Tudi lani je najmlajše obiskal dedek Mraz

To je naš kraj • To je naš kraj • To je naš kraj

Nove knjige v knjižnici v Žireh

Ludvik Aškenazy — UKRADENI MESEC, RDEČA ZVEZDA, prev. Bilka Mate, ilustr.

Jelka Godec-Tomšič, MK 1982, 106 str. Moderni pravljici, ki ju povezuje svetel humor, spoštovanje človeka, vera vanj in strah za njegov obstoj. Zbirka Cicibanova knjižnica.

Rudolf Pörrtner — VIKINGI, prev. Bogomil Fatur, DZS 1982, 414 str. Prikazuje svet Vikingov pred 1000 leti, njihova drzna potovanja in roparske pohode po nemških in francoskih tleh, bojevanje v Angliji, na Škotskem, Irskem, ustanavljanje normanskih držav v Apuliji, na Siciliji in kijevska kraljestva v Rusiji, kolonizacijo Islandije in Grönlandije ter prvo odkritje Amerike že 500 let pred Kolumbom. Avtor se opira na najnovejše zgodovinske in arheološke raziskave.

Ernesto Sabato — GROBOVI IN JUNAKI, prev. Andrej Capuder, MK 1982, 442 str., zbirka Levstikov hram. Ljubezen med fantom in dekletom, obenem pa ljubezen in sovraštvo med očetom in hčerjo.

Styron William — SOPHIEJINA ODLOČITEV, prev. Janko Moder, Obzorje Maribor, 1982, 729 str. Ne navaden jezik, vsebina in njeni junaki. Eden najboljših ameriške književnosti zadnjih 30 let. Glavna junaka sta Poljakinja Sophie in Žid Nathan. Knjiga pripoveduje o vsem, kar so morali ljudje med drugo vojno pretrpeti in najbolj pretresljiva je zgodba Sophie.

Zdenka Žebre — OKOMFU ANOČI, ZDS, 1982, 575 str. Način življenja, čustvovanja afriškega človeka. Lik glavnega junaka, ki je še danes trdno zasidran v zavesti Gancev, je naredil na avtorico med večletnim bivanjem v Gani močan vtis, zato je v Gani raziskala podrobne vire in o njem napisala roman. Duhoven Anoči je bil božansko navdihnjena vizionar, čudodelec s hipnotično močjo, državnik, zakonodajalec, vojak in soustanovitelj države Asanov, iz katere je zrasla Gana. Knjigi so priložene fotografije.

Dušan Nečak — VOLITVE NA KOROŠKEM po II. svetovni vojni, Borec 1982, 270 str. V spomin Tonetu Zornu. Znanstveno delo, pomembno za vse, ki se iz ljubezni, zanimanja in dolžnosti ukvarjajo s Koroško in koroškimi Slovenci.

Jaro Dolár — SPOMIN ČLOVEŠTVA, CZ 1982, 425 str. (kralji knjige imajo veliko moč; kralji umirajo... — Vzhodnjaška modrost) Knjiga je izostren humanističen pogled na razvoj človeštva, PRVO tovrstno slovensko delo, napisano z zrelostjo in poznavanjem teme, ki jo opisuje. Je knjiga o knjigi. Zgodba o razvoju knjige, o starih tiskih pri različnih narodih, od izumljenja pisav do revolucij, ki jim je bila mati knjiga — pisana beseda, do civilizacijske ravni sveta, ki so jo ustvarjale in gradile bukve.

Lewis Patten — OKOSTJA BIZONOV, Preš. družba 1982, 219 str., prev. Zdravko Duša. Pretresljiva pripoved o peščici ponosnih Indijancev, ki se do zadnjega bojijo za svoj obstanek.

Edo Torkar — JEZDECI IN SANJAČI (novele), DZS 1982, 186 str., zbirka Nova proza. Novele govorijo o življenju sodobnega mladega človeka med drvarji v planinah Bosne, v zakotnih hribih slovenskega podežlja, v študentskih domovih, v eksotični Afriki, v sodobnem mestnem vrvežu.

Ksaver Šander Dalski — PRIHOD HRVATOV prev. Darko Komac, Preš. družba 1982, Zbirka ljudska knjiga, 123 str. Knjiga pripoveduje o prihodu Hrvatov na Jadran v 7. stol., o njihovih prvih stikih z romanskimi naseljenci in drugimi Slovani. Pisec se opira tudi na zgodovinske vire.

Helena Žakelj

Spet Selani

Vaška skupnost, ki ima skupen vaški odbor socialistične zveze delovnega ljudstva, zajema kar precejšnje območje. V to skupnost spadajo poleg Sela še Zabrežnik, del Jarče doline in Koprivnika. Letos se je z novo ureditvijo ulic in zaselkov v Žireh, Selu priključil tudi del Dobračeve, od spomenika na Selu do potoka Zabrežnik v spodnjem delu. S tem je 20 hišnih številk tudi uradno na Selu, čeprav so se že do sedaj smatrali za Selane. S tem je število hiš na Selu naraslo na 65. Ni moj namen brskati po podatkih koliko hiš in prebivalcev ima vaška skupnost SZDL Selo z vsemi zaselki. Dejstvo je, da so vsa povojna leta Selani dobro reševali svoje probleme. Ob tem velja omeniti, da so bili že prvi družbeno-politični delavci v vaškem odboru SZDL Selo zelo aktivni. To so bili: Andrej Naglič, Niko Oblak, Tone Šantej, Tone Oblak, Jurij Kavčič, Angelca Jezeršek in Franc Gašperin. Njih delo poleg omenjenih nadaljujejo še: Joža Oblak, Ivanka Kristan, Janez Ravnikar, Lojzka Ravnikar, Zdravko Pišljari in Janez Arhar. Za temi pa v družbeni dejavnosti ne zaostajajo tudi drugi vaščani in vaščanke. Pri tem ne smemo pozabiti mladih.

Prostorsko so Selani toliko odmaknjeni od središča Žirov, da so nujno morali izoblikovati svojo lastno družbeno življenje. Že kmalu so si pridobili manjšo trgovino za najnujnejše vsakdanje potrebe, predvsem za živila. Za svoje seje, sestanke, zbornice volilcev in volišče so morali uporabljati zasebne stanovanjske prostore, dokler se niso odločili, da preuredijo stare stanovanjske prostore poleg trgovine. Leta 1974 se je takratni odbor SZDL sporazumel z lastnico teh prostorov, ki živi na Dobračevi, da jih je odstopila za daljšo dobo v najem. S pogodbo in letno najemnino 6.000.— din so si krajani zagotovili ustrezne prostore, da požive družbeno-politično

aktivnost na tem delu Žirov. Ker je bil prostor v zelo slabem stanju, z razpadajočim ometom, ga je bilo treba temeljito obnoviti. Vsi vaščani so enotno stopili v akcijo. Zbrali so les in drug gradbeni material. Vsak je prispeval po svojih močeh. Nešteto je bilo prostovoljnih delovnih ur s traktorji, konji, mizarskimi stroji in drugih ur. Kar čez 600 prostovoljnih delovnih ur se je nabralo, zato pa so si naredili nova okna, vrata, pa tudi podi so novi. Le vodo so imeli že napeljana in pohvalijo se lahko, da je ta po okusu in kvaliteti precej boljša kot voda žirovskega vodovoda.

Iz darovanega lesa so naredili tudi mize in klopi. Največje finančno breme je predstavljala nova električna instalacija. V tej situaciji so jim s finančnimi sredstvi priskočili na pomoč iz Občinske konference SZDL Škofja Loka, Krajevne konference SZDL Žiri in Kmetijske gozdarske zadruge »Sora« Žiri. Selani so na to uspelo akcijo ponosni in so dokazali, da se da s skromnimi sredstvi in dobro voljo rešiti prostorski problem, ki je dotlej zaviral družbeno politično aktivnost. S tem so dokazali, da se da veliko narediti, če se ne pričakuje pomoč od drugih, čeprav je tudi ta zmerom dobrodošla.

V prostoru, ki so ga usposobili, imajo zbornice volilcev, volišče, razna predavanja Rdečega križa, nabiralne akcije in tudi potujoči otroški vrtec je včasih že deloval v tem prostoru.

Ob vsakih volitvah se ponajajo z najbolj urejenim in okrašenim voliščem, saj imajo zelo aktivno mladino. Čeprav so se Selani prejšnja leta zelo številno udeleževali vseh kulturnih in družabnih prireditvev v Žireh in pri gasilcih na Dobračevi, jim je sedanji prostor na Selu prišel zelo prav, da si tudi sami v njem uredijo družabno življenje.

Njihovo pustovanje je postalo že tradicionalno. Na pustno nedeljo popoldan pri-

To je naš kraj

To je naš kraj

To je naš kraj

rede otroško maškerado, ki se jo je lani udeležilo od 60 do 70 otrok, od najmlajših cicibanov do starejših pionirjev. Za udeležbo na maškeradi je vsak udeleženec prejel zavitek smokija. Pustna zabava se je po maškeradi nadaljevala tudi za starejše vaščane.

Že štiri leta uspešno praznujejo tudi dan žena. Na kratek kulturni program povabijo vse žene, ki so stare nad 70 let. Kar 27 jih pride. Vsaka dobi rdeč nagelj. Prvo leto so dobile tudi skromno darilo, sedaj pa jim dekleta in žene pripravijo le skromno zakusko.

Na predvečer prvega maja pripravijo »na griču« velik kres, kjer se zbere staro in mlado. Ob veseli družbi, kjer ne manjka niti harmonike, se kar prehitro prevesi večer

čez polnoč. Prejšnja leta so kres pripravili starejši, sedaj pa so to veselje prepustili mladini.

Ko zjutraj prvega maja zaslišijo iz Žirov budnico pihalne godbe Alpine, že vedo, da bodo čez uro in pol za najmanj pol ure njihovi gostje. Tudi to je že tradicija.

Dobro vedo, če so se godbeniki toliko potrudili, da jim s svojimi glasbili zažele prijetno praznovanje prvega maja, se tudi Selani potrudijo, da jim skuhamo pravo črno kavo in ponudijo druge pijače. Če je potreba pa jim pripravijo v družbenih prostorih prvomajsko malico. Seveda se jim godbeniki po kratkem počitku oddolže s kratkim koncertom, da se zvoki pihalne godbe slišijo po vsej žirovski dolini.

Ivan REVEN

Preizkusili bomo lahko svoje znanje

Združenje šoferjev in avtomehaničev Žiri združuje poklicne šoferje in avtomehanike Žirov in zgornje Poljanske doline. Z Avto moto društvom sta že dve leti nazaj pri vzgoji voznikov delovali vsak na svojem področju. Pri svojem delu pa sta obe organizaciji spoznali, da ne kaže drobiti moči, ker je večina članov Zveze šoferjev in avtomehaničev včlanjena tudi v Avto moto društvo. Odločili so se, da pripravijo letno najmanj dvoje kvalitetnih predavanj za vse krajanje, to je za mopediste, motoriste, voznike osebnih in tovornih vozil, do traktoristov. Tako je bilo eno takih predavanj v lanskem prvem polletju namenjeno predvsem traktoristom.

V nedeljo, 5. decembra 1982 so pripravili drugo zelo kakovostno predavanje za vse udeležence v prometu. Vendar je bila udeležba krajanov tako skromna, kot da

si ne želimo izpopolniti svojega znanja.

Predavatelj, ki poučujeta na strokovnih šolah za usposabljanje učencev v prometni stroki, prišla sta iz Tržiča in Škofje Loke, sta pripravila izredno poučno in zanimivo predavanje. V strokovnem delu sta govorila o tehnikih vožnje in opremljenosti v posebnih zimskih pogojih, o vzdrževanju posameznih delov in sklopov vozila, obnašanju akumulatorja pri nizkih temperaturah, ko pade njegova moč za toliko, kolikor je nižja temperatura. Spregovorila sta tudi o zimski opremljenosti avtomobila in njegovi zaščiti in o pomoči in spleljanju v zimskih razmerah.

Tudi v drugem delu predavanja iz cestno prometne zakonodaje ni bilo nič manj zanimivo. Najbolj so poslušalce zanimali novi izpopolnjeni prometni predpisi in določila: kakšna je obvezna oprema na mopedih, motorjih, potniških in tovornih vozilih, prikolicah, avtobusih, traktorjih. Traktorji bodo morali biti v bodoče opremljeni z zaščitno kabino ali varnostnim jeklenim lokom, ker je število nesreč traktoristov s smrtnim izidom v zadnjih letih zastrašujoče. Letos bodo morali imeti vsi vozniki traktorjev izpit za traktor, tudi če imajo že izpit za B, C ali D kategorijo, vendar je izvajaja-

nje tega določila nekoliko v zamudi. Tudi za pešce so pripravljene nekatere novosti, tako je predvideno obvezen dvig roke pri prečkanju cestišča in obveznem nošenju odsevnikov ponoči. Za otroke je obvezna nošnja odsevnikov, določena z letošnjim 1. januarjem, za stariše pa s 1. januarjem 1984. leta.

V nedeljo, 6. februarja 1983 ob 9.30 bosta AMD Žiri in ZSAM Žiri spet pripravili v Družbenem domu Partizan predavanje s področja tehničnega znanja in obvladanja vozila v vseh pogojih in cestni zakonodaji za vse udeležence v prometu. Ob tej priliki bodo lahko vsi udeleženci predavanja opravili neobvezen anonimni preizkusni test iz znanja prometnih predpisov. Kandidat, ki bo opravljal teste, bo namesto svojega podpisa samo podpisal svojo šifro, da bo po končani strokovni analizi lahko dobil svoj test nazaj. Tako bo lahko brez vsakih posledic preveril svoje znanje. To bo prvi tak preizkus v Žireh. Skratka, ta brezplačen anonimni test bo zelo koristen preizkus našega znanja. Oba organizatorja, tako AMD Žiri in ZSAM Žiri vabita vse krajanje na to predavanje v nedeljo, 6. februarja 1983 v Družbenem domu Partizan ob pol desetih dopoldne.

Ivan Reven

Ustanavljamo občinski odbor sindikata delavcev tekstilne in usnjarsko-predelovalne industrije

Na pobudo občinskega sveta Zveze sindikatov Škofja Loka se je 20. decembra lani že sestel iniciativni odbor, ki naj bi pripravil vse potrebno za ustanovitev občinskega odbora naše panoge.

Verjetno še ne veste, da v naši občini že delujeta dva občinska odbora panog; to sta občinski odbor kovinarjev in občinski odbor delavcev vzgoje in izobraževanja.

Delavcev tekstilne in obutvene industrije je v naši občini preko 3500, zato je nujno, da se tudi bolje organiziramo.

Iniciativni odbor si je za začetek že postavil naloge. Tako so določili ključ za sestavo ustanovne skupščine, ki naj bi štela 28 delegatov, medtem ko naj bi občinski odbor štel 14 delegatov, kolikor je osnovnih organizacij. Skupščina naj bi zasedala že konec tega meseca in tokrat bodo poleg občinskega odbora seveda izvolili tudi tiste, ki bodo ta odbor vodili.

Seveda pa osrednjo pozornost posvečajo programu dela odbora. Izhajati nameravajo iz temeljnih interesov delavcev, na drugi strani pa upoštevati tudi usmeritve, ki jih je sprejel republiški odbor sindikata teh dveh panog.

N. P.

Spet pozdrav naših reprezentantov

To je naš kraj • To je naš kraj • To je naš kraj

NE POZABIMO

S to številko Delo-življenja stopamo v novo kalendarско leto. To je tudi prilika, da se dogovorimo za tesnejše sodelovanje tudi v okviru te rubrike. Naj vas še enkrat spomnim, opozorite nas na stare predmete, dokumente, fotografije ... Ko stvari objavljamo, vas prosimo, sodelujte!

Za spodbudo in uvod v letošnje sodelovanje smo vam tokrat pripravili majhno zanimivost.

Tale predmet na sliki brez dvoma vsi poznate. Toda ali veste, da je v zadnji izmed tisočih knjig kitajske enciklopedije leta 983, kar je že nekaj, kar tedaj Evropa ni mogla pokazati, bilo opisano to demokratično življenje v zibelki slovenstva, v Karantaniji.

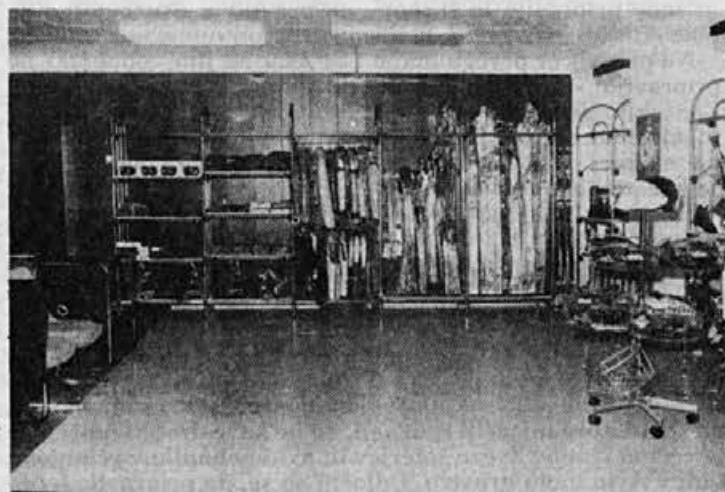
Prav tako zanimivo pa je, da je »Pogodbena oblast«, ki so jo poznali Slovenci pri karantanskih volitvah, prišla v ameriško ustavo, ki slovi kot prva ustava na svetu. Karantanska ureditev je bila podlaga tretjemu predsedniku ZDA Thomasu Jeffersonu, ko je sestavljal deklaracijo o neodvisnosti ZDA in ko je ustanavljal demokratično stranko.

Tudi francoski učenjak Jean Bodin je položil temelje prvi ustavi Francije 1791. leta, v kateri je zaslediti »človekove pravice«, podobne tistim, ki so jih uživali Slovenci v Karantaniji.

Torej tisoč let po tem, kar že pozna svet, zbirajmo tisto, kar nam je še ostalo.

Prodajalna v Logatcu je opremljena sodobno in funkcionalno, z elementi, ki so značilni za Alpino

Športni del prodajalne bo omogočil nakup športne opreme tudi Logatčanom

Sarajevo '84

Rok Petrovič, ki vozi z našimi čevlji je bil 23. v slalomu za svetovni pokal v Courmayeru

»DELO-ŽIVLJENJE« je glasilo ALPINE, tovarne obutve Žiri, Stara vas 23, n. sol. o., ki ima v svoji sestavi: TOZD Proizvodnjo, TOZD Prodajo in Delovno skupnost skupnih služb. - Ureja ga uredniški odbor: Anica Govekar, Rado Kavčič, Anton Eniko, Helena Kavčič, Marjan Pišljar, Silva Klemenčič, Anuška Kavčič - tehnični urednik, Neško Podobnik glavni in odgovorni urednik. - Izhaja mesečno, naklada 2100 izvodov. Fotografije: Brigita Grošelj. Tisk TK Gorenjski tisk, Kranj